

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

27 февруари 1985 година*

По дело 112-83

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО от Tribunal d'instance, (Франция) в производството, висящо пред този съд между

Société des produits de maïs SA

и

Administration des douanes et droits indirects (Администрация митници и косвени данъци),

относно валидността на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. относно промяната на компенсаторните суми в резултат от промяната на обменния курс на френския франк,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н G. Bosco, г-н O. Due и С. Kakouris, председатели на състав, г-н P. Pescatore, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н K. Bahlmann и г-н Y. Galmot, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon,

секретар: г-ца D. Louterman, администратор,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 7 юни 1983 г., постъпило в Съда на 16 юни 1983 г., Tribunal d'instance, (Районен съд), Париж (I Район) е отправил до Съда за преюдициално запитване съгласно член 177 от Договора за ЕИО няколко въпроса относно валидността на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. относно промяната на компенсаторните суми в резултат от промяната на обменния курс на френския франк (OBL 79, стр. 4).

2. Тези въпроси са повдигнати в рамките на спор между Френската митническа администрация и Société des produits de maïs, френски производител на преработени продукти от царевица, ищец по главното дело.

3. С Решение от 15 октомври 1980 г. (Roquette, дело 145-79, Recueil, стр. 2917) Съдът, като се произнася по въпросите, отправени до него от Tribunal d'instance, Lille с решение от 29 юни 1979 г., в точка 1 от диспозитива на това решение е установил недействителността на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г.:

* Език на производството: френски.

„- доколкото определя компенсационни суми, прилагани за царевичната скорбяла, на основа различна от интервенционната цена на царевицата, намалена със субсидията за производството на скорбяла;

- доколкото определя компенсационните суми, прилагани за пшенична скорбяла, на основа различна от референтната цена на житото, намалена със субсидията за производството на скорбяла;

- доколкото определя компенсационните суми, прилагани за цялата група от различни продукти, които са резултат от преработката на определено количество от един и същ основен продукт, като например царевица или пшеница, чрез определен производствен процес на ниво, което надвишава значително компенсационната сума, определена за това количество от основния продукт;

- доколкото определя компенсационни суми, прилагани за картофената скорбяла, които надвишават компенсационните суми, прилагани за царевичната скорбяла”.

Въпреки това като се позовава на причините, изложени в параграфи 51 и 52 от своето решение, Съдът постановява в точка 3 от диспозитива на това решение:

„Недействителността на упоменатите по-горе разпоредби не позволява да се поставя под въпрос събирането или плащането на компенсационни суми от националните органи въз основа на тези разпоредби за периода, който предшества датата на настоящото решение”.

4. Като взема предвид това решение Tribunal d'instance, Lille с решение от 15 юли 1981 г., въпреки това осъжда митническата администрация да възстанови на Roquette неправомерно заплатените от него суми в приложение на компенсационните плащания за извършения от него износ след 25 март 1976 г. Според Tribunal d'instance точка 3 от решението на Европейския съд не може да го обвързва с изпълнението Ж, тъй като „без законно основание, след като е направил тълкуване на правото на Общността, за да отговори на преюдициалните въпроси, Европейският съд и е изчерпал своите правомощия, е поел инициативата да добави към така предоставения отговор на въпросното съображение, което се основава на текст, неприложим към разглежданото положение”. Освен това националният съд изтъква, че тъй като Европейският съд не притежава регулаторни правомощия по отношение на Общността, неговата инициатива не може да променя разпределението на правомощия между него и националните съдилища, и самите национални съдилища трябва да определят в рамките на своята вътрешна правна уредба последиците от установената от Европейския съд невалидност.

5. Като се основава от една страна на недействителността на Регламент № 652/76 на Комисията и последващите регламенти, така както тя е установена от Европейския съд в упоменатото по-горе решение от 15 октомври 1980 г., и като се позовава от друга страна на решението на Tribunal d'instance, Lille от 15 юли 1981 г., Дружеството за производство на царевични продукти на 30 декември 1981 г. завежда дело срещу Генералния директор на Митническата администрация пред Tribunal d'instance, Париж с цел да му бъдат възстановени неправомерно събраните компенсационни суми от френската митническа администрация съгласно Регламент № 652/76 относно износа на известно количество царевични продукти, извършен от него към други държави-членки.

6. Ответникът по главното дело повдига възражение за допустимостта на това искане на основание точка 3 от диспозитива на упоменатото по-горе решение от 15 октомври 1980 г. От друга страна той изтъква като се позовава също така на съдържанието на това решение, че ищецът не е доказал, че компенсационните суми, определени от въпросния регламент за продуктите, получени от преработката на царевица, надвишават значително компенсационните суми, определени за количеството царевица, използвано за тяхното производство.

7. Тъй като ответникът въпреки това е предложил на националния съд да сезира Европейския съд, ако прецени, че решението от 15 октомври 1980 г. не е достатъчно ясно, националният съд намира за необходимо в интерес на яснотата и за самата правна администрация, и като взема предвид обясненията и представените документи от страните, е преценил за необходимо да отложи произнасянето си и да сезира Европейския съд със следните преюдициални въпроси:

1) Валидни ли са разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. относно определяне на компенсационните суми, прилагани при износ на натрошени царевични зърна (тарифна позиция 10.05, станала 23.02), глютен (позиция 23.03) и продуктите от позиции 11.08 А I; 17.02 В I а); 17.02 В I б); 17.02 В II а); 17.02 В II б); 17.02-23; 17.02-28.0; 17.02-28.1; 35.05 А; 29.04-77.001?

2) Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен, в каква степен те са невалидни?

3) Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен, какви са правните последици от тази невалидност по отношение на иск за възстановяване на целите компенсационни суми или на част от тях, събрани от националните органи на основание разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г.?

4) Ако се предположи, че надлежно установената невалидност на регламент на Общността изключва за минали периоди всяко поставяне под въпрос на компенсационните суми, събирани на основание на този регламент, изключва ли това и до каква степен всяко плащане, свързано с разглежданите компенсационни суми?

По първия въпрос

8. 1) С първия въпрос се пита дали са валидни разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията относно определяне на размера на компенсационните суми, прилагани при износ на натрошени царевични зърна (тарифна позиция 10.05, сега 23.02), глютен (позиция 23.03) и продуктите от позиции 11.08 А I; 17.02 В I а); 17.02 В I б); 17.02 В II а), 17.02 В II б); 17.02-23; 17.02-28.0; 17.02-28.1; 35.05 А; 29.04-77.001.

9. По време на съдебното производство все пак е изяснено, че разпоредбите, разглеждани в рамките на главното дело, са разпоредбите на Регламент № 652/76, които определят компенсационните суми, прилагани към продуктите от подпозиции 23.02 А I (царевични или оризови трици), 23.03 А I (глютен), 11.08 А I (царевична скорбяла), 17.02 В I а) (глюкоза и сироп от глюкоза), 17.02 В I б) (глюкоза и сироп от глюкоза), 17.02 В II а) (глюкоза и сироп от глюкоза), 17.02 В II б) (глюкоза и сироп от глюкоза), 35.05 А (декстрин), 29.04 С III б) 1 (глицитол или сорбитол).

А – Компенсационни суми, прилагани към продукти, различни от царевични трици или натрошени царевични зърна

10. След като Комисията е приела, че основанията за невалидност, приети от Европейския съд в неговото решение от 15 октомври 1980 г., се прилагат към всички спорни разпоредби, с изключение на тази, която определя компенсационните суми, прилагани за царевични трици или натрошени царевични зърна (подпозиция 23.02 А I), е достатъчно да се постанови, че по отношение на определянето на компенсационните суми, прилагани към продуктите от подпозиции 11.08 А I, 17.02 В I, 17.02 В II, 23.03 А I, 29.04 С III б) 1 и 35.05 А, Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. е невалиден поради причините, които вече са посочени в решението от 15 октомври 1980 г.

Б – Компенсационни суми, прилагани към царевичните трици или натрошени царевични зърна

11. По отношение на царевичните трици или натрошените царевични зърна е необходимо да се отбележи на първо място, както Комисията основателно го е подчертала, че тъй като за тези продукти не се ползва експортна субсидия, основанийето за невалидност, прието от Европейския съд в неговото решение от 15 октомври 1980 г. относно определянето на компенсационни суми за царевична скорбяла е неприложимо.

12. Относно основанийето за невалидност поради факта, че компенсационните суми, прилагани към всички продукти и субпродукти, получени от преработката на едно и също количество царевича, значително надвишават компенсационната сума, прилагана за това количество царевича, необходимо е да се отбележи, че Комисията е оспорила аргументирано твърдението, че триците или натрошените царевични зърна са получени от преработката на царевича. Според нея става въпрос за обикновени отпадъци, спрямо които основанийето за невалидност не би могло да се приложи.

13. Европейският съд няма правомощия в рамките на предвиденото производство в член 177 от Договора да извършва установяването на фактите, необходимо за решаването на този проблем, а единствено националният съд има подобно право. Следователно при настоящото положение на делото не е възможно да се разшири обхватът на невалидността, обявена с решението от 15 октомври 1980 г., като тя обхване натрошените царевични зърна (подпозиция 23.02 А I). Националният съд е този, който в случай че установи, че триците или натрошените зърна не са обикновени отпадъци, а представляват царевичен субпродукт, трябва да отправи втори въпрос до Съда.

14. Следователно на първия въпрос следва да се отговори, че разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията са невалидни доколкото определят размера на компенсационните суми, прилагани към износа на царевичен глутен (позиция 23.03) и към продуктите от позиции 11.08 А I; 17.02 В I а); 17.02 В I б); 17.02 В II а); 17.02 В II б); 17.02-23; 17.02-28.0; 17.02-28.1; 35.05 А; 29.04-77.001.

По втори, трети и четвърти въпрос

15. С тези въпроси националният съд основно иска от Европейския съд да определи границите и последиците от невалидността на Регламент № 652/76, така както тя е установена в решението от 15 октомври 1980 г., като се има предвид, по-специално, отбелязаното в точка 3 от диспозитива на това решение.

16. Необходимо е на първо място да се припомни, че Европейският съд вече е постановил в своето решение от 13 май 1981 г. (International chemical corporation, дело

66-80, Recueil, стр. 1191), че решението на Съда, което установява на основание член 117 от Договора недействителността на даден акт на институция, по-специално, на регламент на Съвета или на Комисията, въпреки че искане за това е отправено пряко само до националния съд, който е сезирал Европейския съд, представлява достатъчно основание за всеки друг национален съд да приеме този акт за недействителен за нуждите на решение, което той трябва да вземе.

17. На второ място е необходимо да се подчертае, че възможността на Европейския съд да ограничи във времето последиците от обявяване на невалидност на законодателен акт в рамките на иск за постановяване на преюдициално заключение, предвиден от алинея 1, буква б) от член 177, се основава на тълкуването на член 174 от Договора по отношение на необходимата логическа взаимовръзка между препращането за преюдициално становище и иска за отмяна въз основа на членове 173, 174 и 176 от Договора, които представляват два начина за контрол на законосъобразността, които Договорът предоставя. Възможността да се ограничат във времето последиците от обявяването на невалидността на регламент на Общността, независимо дали това се извършва в рамките на член 173 или на член 177, е правомощие, което се предоставя на Съда от Договора в интерес на еднаквото прилагане на законодателството на Общността на територията на цялата Общност. В конкретния случай с посоченото от националния съд решение от 15 октомври 1980 г., прибягването до възможността, предвидена от член 174, алинея 2, се основава на съображения, свързани с изискванията за правна сигурност, които са изложени по-подробно в алинея 52 от въпросното решение.

18. Необходимо е да се уточни, че доколкото е обосновано от съображения от първостепенна важност, член 174, алинея 2 предоставя на Съда правото на преценка за определяне конкретно във всеки отделен случай на това кои от последиците от обявен за нищожен регламент трябва да бъдат поддържани в сила. Следователно Съдът има право, в случай че използва възможността за ограничаване на правните последици по отношение на минали събития на установена невалидност в рамките на член 177, да определи дали едно изключение от това ограничаване на правните последици във времето по силата на неговото решение може да бъде предвидено в полза или на страната, която е предявила иска пред националния съд, или на всеки друг икономически субект, който е действал по аналогичен начин преди установяването на невалидността, или обратно, дали обявяването на невалидност, която има правни последици само за бъдещ период от време, представлява адекватна правна компенсация за икономическите субекти, които са предприели своевременно действия за защита на своите права.

19. Въпросът, който се отнася до определянето на обхвата на решението от 15 октомври 1980 г., няма отношение към целите на настоящото дело, което е започнато на 30 декември 1981 г. пред националния съд, тоест след момента на обявяването на невалидността на разпоредбите, посочени в първия въпрос.

20. Следователно отговорът на повдигнатите от националния съд въпроси трябва да бъде, както Съдът вече е постановил в упоменатото по-горе решение от 15 октомври 1980 г., че невалидността на разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. не позволява да се поставя под въпрос събирането или плащането на компенсационните суми, извършвано от националните органи въз основа на тези разпоредби за периода преди датата на решението, с което се обявява невалидността.

По съдебните разноски

21. Разноските, направени от Комисията на Европейските общности, която е представила становище пред Съда, не подлежат на възстановяване. Доколкото това производство, Относно страните по главното дело, по своята същност е стъпка по висящо пред националния съд дело, решението относно разноските е въпрос, който следва да бъде решен от този съд. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Tribunal d'instance, Париж (I район) с Решение от 7 юни 1983 г., реши:

1) Разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията са невалидни доколкото определят компенсационните суми, прилагани при износ на царевичен глутен (позиция 23.03) и продуктите от позиции 11.08 А I; 17.02 В I а); 17.02 В I б); 17.02 В II а); 17.02 В II б); 17.02-23; 17.02-28.0; 17.02-28.1; 35.05 А; 29.04-77.001.

2) Невалидността на разпоредбите на Регламент № 652/76 на Комисията от 24 март 1976 г. не позволява да се поставя под въпрос събирането или плащането на компенсационните суми, извършвано от националните органи въз основа на тези разпоредби за периода преди датата на решението, с което се обявява невалидността.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 27 февруари 1985 година.

Подписи